

The background of the page is a photograph of a classroom. In the foreground, the backs of several students' heads are visible as they sit at desks, looking towards the front of the room. The students have various hair colors, including brown, blonde, and red. In the background, a teacher or another student is standing near a whiteboard, which has some papers or diagrams on it. The room is brightly lit, and there are some circular graphic overlays in shades of blue and grey.

JAARVERSLAG 2020

SOON: Samenwerken, kwaliteit en positionering opleiding tot Specialist Ouderengeneeskunde

SOON faciliteert en stimuleert al meer dan tien jaar de samenwerking tussen de opleidingsinstituten voor de opleiding tot specialist ouderengeneeskunde. We zetten ons continu in voor verdere kwaliteitsverbetering van de opleiding, een goede profilering van de opleiding en het vak van de specialist ouderengeneeskunde. Dit alles in samenwerking met onze partners, waarvoor veel dank.

Bij het verschijnen van dit jaarverslag heeft de verspreiding van het COVID 19-virus nog steeds een enorme impact op de samenleving en ook op de organisatie SOON. We zitten in een ingrijpende crisis die veel mensen professioneel en persoonlijk diep raakt. De wijze waarop medewerkers, aios en opleiders zich aanpassen aan deze uitzonderlijke omstandigheden om onderwijs en kwaliteit van de opleiding te behouden is indrukwekkend. Het tekent de gedrevenheid, betrokkenheid en veerkracht van alle betrokkenen bij de opleiding.

Het is mooi om te zien dat, ondanks de huidige beperkingen, er zoveel inventieve onderwijsvormen worden ingezet om door te kunnen leren en te ontwikkelen. Ook was het een jaar met thuiswerken en andere vormen van samenwerking en contact. De impact op iedereen was en blijft groot.

Als voorzitter van SOON kijk ik met trots naar ieders bijdrage aan de enorme resultaten die zijn bereikt. Die resultaten kenmerken zich door groei over de volle breedte van alle activiteiten.

Groei in...

... het aantal opleidingsinstituten. Met de twee nieuwe opleidingsinstituten in Groningen en Maastricht zijn er nu

in totaal vijf opleidingsinstituten met een goede spreiding over heel Nederland.

... het aantal aanmeldingen voor de opleiding tot specialist ouderengeneeskunde. In 2020 toegenomen naar een totaal van 163 aanmeldingen ten opzichte van 147 in 2019.

... het aantal deelnemers aan de landelijke onderwijsdagen: in totaal 1086.

... in het organiseren van het eerste gezamenlijke SOON-Verenso congres over COVID-19 met 560 deelnemers, waarvan 308 aios.

... het aantal kaderartsen opleiden. In 2020 zijn er 41 artsen met de kaderopleiding gestart.

... het aantal aios dat deelnam aan de twee landelijke kennistoetsen: 317 en 349 aios met een slagingspercentage van respectievelijk 93% en 81%. In 2019 waren er 277 en 301 deelnemers.

... van het team SOON naar 11 medewerkers en zes bestuursleden.

In dit jaarverslag leest u meer over alles wat wij gerealiseerd hebben in 2020. Wij wensen u veel leesplezier.

Raymond van de Walle,
bestuursvoorzitter SOON

Inhoudsopgave

Ga direct naar:

> Ambities voor het jaar 2020	4
> Resultaten programma's en projecten 2020	6
> Samenwerkingspartners	14
> Organisatie SOON	15
> Financiële resultaten	16
> Vooruitblik 2021	17

1 Ambities het jaar 2020

In het jaarplan 2020 heeft SOON twee ambities geformuleerd.

- **Ambitie 1:**

Voldoende specialisten ouderengeneeskunde opleiden die de best mogelijk medische zorg verlenen aan kwetsbare ouderen en chronisch zieken door met optimale samenwerking tussen de opleidingsinstituten de juiste voorwaarden voor de opleiding tot specialist ouderengeneeskunde te creëren.

Hoe realiseert SOON deze ambitie?

Ambitie 1 vertalen we in twee doelen:

Doel 1: De opleidingscapaciteit wordt volledig benut met aios die voldoen aan de selectiecriteria van de toelating tot de opleiding.

Strategie:

- inbedding van de ouderengeneeskunde in het Raamplan geneeskundeopleiding en doorvertaling in acht curricula;
- profilering van de opleiding en het vak van specialist ouderengeneeskunde;
- voorlichting geven aan geneeskundestudenten en basisartsen over de opleiding en het beroep van specialist ouderengeneeskunde;
- goed gekwalificeerde kandidaat-aios aannemen op basis van uniforme selectiecriteria, geldend voor alle opleidingsinstituten;
- voor alle aios voldoende en goede opleidingsplaatsen en stageplaatsen (conform het landelijk opleidingsplan) beschikbaar hebben en houden.

Doel 2: Het faciliteren van effectieve en efficiënte samenwerking tussen de huidige instituten en nieuw op te richten instituten.

Strategie:

- eenduidig beleid in de samenwerking tussen de instituten;
- goed beeld van de ontwikkelingen op de drie instituten;
- duidelijke en goed gecommuniceerde werkwijzen bij SOON;
- draagvlak voor de samenwerking door waar mogelijk medewerkers van de instituten in te zetten.
- een model opstellen voor de verdeling van opleidingsplaatsen in het land, passend bij de grootte van de instituten.

1 Ambities het jaar 2020

- **Ambitie 2:**

Kwetsbare ouderen en chronisch zieken krijgen de best mogelijke zorg van de toekomstige specialist ouderengeneeskunde, doordat opleidingsinstituten optimaal samenwerken in het realiseren van opleiding.

Hoe bereikt SOON deze ambitie?

Ambitie 2 vertalen we in twee doelen:

Doel 1: Kwalitatief hoogwaardig onderwijs faciliteren dat op een efficiënte manier wordt ontwikkeld en gegeven.

Strategie:

- aios worden uitgedaagd het maximale uit zichzelf en het onderwijs te halen;
- beschikbaar hebben van professionele en kundige opleiders en docenten;
- de kwaliteit van het onderwijs continu verbeteren.

Doel 2: Goede positionering van de opleiding tot Specialist Ouderengeneeskunde (en daarmee SOON en de opleidingsinstituten) in **en** met het veld om randvoorwaarden en instroom voor de opleiding te monitoren en verbeteren.

Strategie:

- up-to-date kennis van de ontwikkelingen in de medische vervolgopleidingen;
- up-to-date kennis van de relevante regelgeving;
- up-to-date kennis van ontwikkelingen in het veld van de specialist ouderengeneeskunde;
- up-to-date kennis van de financiering van de opleiding tot specialist ouderengeneeskunde;
- resultaten van SOON en de opleidingsinstituten benutten voor profilering;
- gespreks- en samenwerkingspartner zijn voor veldpartijen.

Van ambitie naar project of programma

SOON werkt de ambities en doelen uit in programma's en projecten. Programma- en projectleiders hebben in 2020 regelmatig de resultaten teruggekoppeld aan het bestuur. Een overzicht van de resultaten per programma/project van het afgelopen jaar staat op de volgende pagina's.

2 Resultaten programma's en projecten 2020

SOON faciliteert de samenwerking in projecten en programma's met het oog op de kwaliteit en groei van de opleiding tot specialist ouderengeneeskunde. Wat zijn de resultaten in 2020?

SOON heeft in 2020 veel gerealiseerd. Met veel plezier en inzet heeft SOON gewerkt aan deze programma's en projecten:

- 2.1 Programma Interstavendag
- 2.2 Programma Kennistoets
- 2.3 Programma Kwaliteitssysteem Metis
- 2.4 Programma Landelijke aiosdag
- 2.5 Programma Landelijke centrale aanmelding
- 2.6 Programma Opleiden Opleiders (KOO, 3L, trainingen opleidingsgroepen)
- 2.7 Programma PR & marketing
- 2.8 Project iPMO2 / nieuw curriculum / landelijk onderwijs
- 2.9 Project applicatie leerwerkplannen
- 2.10 Project kwaliteitsbeleid

2 Resultaten programma's en projecten 2020

2.1 Programma Interstavendag

Tijdens de jaarlijkse SOON-interstavendag komen stafleden van de opleidingsinstituten en SOON-medewerkers bij elkaar om kennis en ideeën uit te wisselen, van elkaar te leren, nieuwe kennis op te doen en te discussiëren over het vak en de opleiding van het specialisme ouderengeneeskunde. Dit jaar gebeurde dat op 31 januari in Utrecht. Thema: *Aios in the lead*.

Rina Bijeveld, onderwijskundige/trainer/gw-docent van de AVG-opleiding, verzorgde de keynote lezing *Aios in the lead? Instituutsdocent als regisseur en tuinman!*. Aansluitend volgde uitwisseling in subgroepen over programmering, uitvoering en evaluatie/toetsing van onderwijs dat door aios zelf is ingevuld. Voor het ondersteunend personeel van de opleidingsinstituten en SOON werd een parallelprogramma georganiseerd.

De middag stond in het teken van het nieuwe curriculum. De leden van de landelijke curriculumcommissie deelden namens hun instituut de successen en leerpunten van het nieuwe curriculum. In deelsessies kon iedereen zijn ideeën inbrengen om het nieuwe curriculum verder te versterken.

Ook dit jaar was er weer veel waardering voor de Interstavendag, zoals blijkt uit de evaluatie:

- "Leuk om verschillende collega's van andere instituten weer eens te zien, evenals eigen collega's op een andere plek"
- "Prettige sfeer, ook tussen instituten. Goede uitwisseling van ervaring en kennis en kunde"

2.2 Programma Kennistoets

In 2020 is twee maal, in juni en december, de landelijke digitale kennistoets afgenomen. Dit jaar werden beide toetsen door de aios op hun eigen werkplek gemaakt. Dit vergde enige aanpassingen in de organisatie van de toets, met name in de communicatie met de aios. De toetsafnames verliepen zonder grote problemen. Het thuis of op je eigen werkplek kunnen maken van de toets werd hoog gewaardeerd door de aios.

Elke kennistoets is samengesteld aan de hand van kenmerkende beroepssituaties (KBS) uit het opleidingsplan.

In tabel 1 staan de onderwerpen die aan de orde zijn gekomen.

Beide toetsen werden gemaakt door meer dan 300 aios. De slagingspercentages waren hoog. Opleiders kregen in juni 2020 de gelegenheid om dezelfde toets te maken als de aios: 31 opleiders maakten van deze mogelijkheid gebruik.

Tabel 1
Getoetste KBS voor de landelijke kennistoetsen 2020

Kennistoetsen 2020	Juni 2020	December 2020
Aantal deelnemers	317	349
Slagingspercentage	93%	81%
Onderwerpen (KBS)	De (oudere) patiënt met huidziekten/huidproblemen. De (oudere) patiënt met een verlaagd bewustzijn. De (oudere) patiënt met pijn. De (oudere) patiënt met probleemgedrag. De (oudere) patiënt met buikklachten. Wet- en regelgeving.	De (oudere) patiënt met een angst. De (oudere) patiënt met somberheid. De (oudere) patiënt met probleemgedrag. De (oudere) patiënt met geheugenproblemen. De (oudere) patiënt in de stervensfase. De (oudere) patiënt met koorts.

2 Resultaten programma's en projecten 2020

2.3 Programma Kwaliteitssysteem Metis

Metis is het gezamenlijke kwaliteitssysteem van de opleidingsinstituten. Metis bestaat uit zeven domeinen die belangrijk zijn voor de kwaliteit van de opleiding. Elk domein heeft meerdere subdomeinen, bij elk subdomein horen thema's. Per thema wordt de kwaliteit getoetst met behulp van verschillende indicatoren.

De zeven domeinen zijn:

- 1 Visie en kwaliteitsbeleid;
- 2 Academisch niveau;
- 3 Onderwijsprogramma;
- 4 Leeromgeving;
- 5 Toetsing, beoordeling en opleidingsresultaten;
- 6 Faculty development (nieuwe naam wordt HR);
- 7 Management en organisatie.

Tijdens de jaarlijkse landelijke uitwisselbijeenkomsten houden de opleidingsinstituten en SOON elkaar scherp op alle kwaliteitsdomeinen. Verbetersuggesties die voortkomen uit de gezamenlijke besprekingen, worden door de Programmacommissie Metis opgepakt en verwerkt tot aanpassingsvoorstellen van het kwaliteitssysteem. Dat draagt bij aan de kwaliteit van de opleiding tot specialist ouderengeneeskunde.

Op 14 februari 2020 stonden de evaluatieresultaten van domein 4 (Leeromgeving) en domein 5 (Opleidingsresultaten) centraal. Ook is toen besloten de domeinen 3, 4 en 6 in 2020 aan te passen om Metis te laten aansluiten op de veranderde CGS-regelgeving en

het vastgestelde SOON-Kwaliteitsbeleid. Het belangrijkste gevolg hiervan is dat alles wat HR betreft 'verhuisd' is naar domein 6. Dit domein heet nu *HR* in plaats van 'Faculty development'. Verder heeft het verplicht visiteren/evalueren van opleiders en instellingen een plaats binnen Metis gekregen.

2.4 Programma Landelijke aiosdag

Voor het jaar 2020 had SOON deelname aan het Verenso-najaarscongres voor aios verplicht gesteld. Deze landelijke aiosdag is voor aios niet alleen belangrijk om de nieuwste ontwikkelingen/actualiteiten in hun beroep te horen, maar ook om te kunnen leren van collega-aios en toekomstige collega-specialisten ouderengeneeskunde. Toen bekend werd, dat het Verenso-najaarscongres door de COVID-19-maatregelen niet door kon gaan, nam SOON het initiatief om hiervan een online-programma te maken. Samen met Verenso werd het online-congres *COVID-19 en de specialist ouderengeneeskunde* voorbereid en door SOON gehost.

Op donderdag 19 november hebben 560 personen, waarvan 308 aios, deelgenomen aan het online-middagcongres via ZOOM. Voor aios en instituutsmedewerkers was deelname kosteloos.

De dag werd voorgezeten door Prof. dr. Raymond Koopmans, specialist ouderengeneeskunde en hoogleraar ouderengeneeskunde, verbonden aan het Radboudumc en

Stichting de Waalboog.

Het congres startte met een video-webinar met Prof. dr. Diederik Gommers, intensivist bij het Erasmus MC en voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Intensive Care. Daarna volgden presentaties van onderzoeken uit de vijf academische netwerken in de ouderengeneeskunde, met de onderwerpen:

- COVID-19 in het verpleeghuis: Onderzoek, beleid en innovatie
- Werkdruk, psychische klachten en ziekteverzuim in tijden van COVID-19. Wat moet de specialist ouderengeneeskunde er mee?
- Impact van de lockdown op probleemgedrag
- Consensusaanbevelingen voor palliatieve zorg bij COVID-19
- EU-COGER studie: een pan-Europees onderzoek naar het functioneren en herstel van post-COVID-19 patiënten in de geriatrische revalidatie setting

Aan de hand van stellingen gingen de sprekers vervolgens met elkaar in debat. Het congres werd afgesloten met de uitreiking van de Jan Stoopprijs. Deze werd gewonnen door Paulien van Dam, aios bij GERION, voor haar onderzoek naar kwaliteit van leven en pijnmedicatiegebruik van mensen met dementie in het verpleeghuis.

De deelnemers waardeerden dit online SOON-Verenso-congres met gemiddeld een **7,5**. Zij vonden het programma zeer relevant en toepasbaar in de praktijk.

2 Resultaten programma's en projecten 2020

2.5 Programma Landelijke centrale aanmelding

Kandidaten voor de opleiding tot specialist ouderengeneeskunde solliciteren bij SOON. Alle sollicitaties komen op deze manier centraal binnen en worden vervolgens direct verdeeld naar het opleidingsinstituut van voorkeur van de kandidaat. In het jaar 2020 waren er 186 opleidingsplekken voor het specialisme ouderengeneeskunde. Net als in eerdere jaren zijn er twee sollicitatiemomenten: in het voorjaar (tussen 1 maart en 1 mei) met start opleiding per september en in het najaar (tussen 1 september en 1 november) met start opleiding per maart.

Bij alle instituten van de opleiding tot specialist ouderen-geneeskunde vinden de brievenselectie en de selectiegesprekken op een uniforme wijze en aan de hand van dezelfde criteria plaats. In het voorjaar organiseerde SOON een online training 'Voeren van een STARR-selectiegesprek' voor nieuwe assessoren, die met name ook afkomstig waren van de twee nieuwe opleidingsinstituten in Groningen en Maastricht.

De instituutsvertegenwoordigers van de selectiecommissies kwamen in oktober online bijeen. Tijdens deze bijeenkomst is kennisgemaakt met de vertegenwoordigers van de nieuwe opleidingsinstituten. De vaste besprekpunten kwamen ook aan de orde: de selectieresultaten van het afgelopen jaar, en de bespreking van eventuele uitval van aios in de eerste negen maanden van de opleiding.

Het Reglement voor de sollicitatiecommissie is tijdens een herzieningsronde aangepast en door het SOON-bestuur vastgesteld op 10 november 2020. Door de aanpassing sluit het reglement nu beter aan op de praktijksituatie bij de opleidingsinstituten.

Tabel 2
Aantallen aios voor aanmelding en start opleiding
ouderengeneeskunde 2020

	Voorjaar 2020	Najaar 2020	Totaal 2020
Aantal deelnemers	62	110	163
Aangenomen/gestart	57	84	141

2 Resultaten programma's en projecten 2020

2.6 Programma Opleiden Opleiders (KOO, 3L, trainingen opleidingsgroepen)

KaderOpleiding Opleiden

In de KaderOpleiding Opleiden (KOO) bekwamen opleiders voor het specialisme ouderengeneeskunde en arts verstandelijk gehandicapten zich in het opleidingsvak. De KOO bestaat uit vijf modules die over een periode van maximaal vijf jaar gevolgd dienen te worden. SOON organiseert elke module in principe twee keer per jaar, in samenwerking met Schola Medica.

In 2020 startten 41 opleiders met de KOO-startmodule. Hierin komen de meest elementaire kennis en vaardigheden voor het opleiden van aios aan de orde. De februari- en september-startmodule konden beiden nog in Schola Medica fysiek worden gevolgd.

Voor de overige modules is in 2020 vanwege de geldende beperkingen hard gewerkt aan de ontwikkeling van online-draaiboeken, zodat de modules alsnog aangeboden konden worden. In het najaar zijn extra modules gepland om de deelnemers van de geannuleerde voorjaarsmodules alsnog een cursusaanbod te bieden.

In 2020 zijn uiteindelijk de volgende KOO-modules verzorgd:

- 4 x **module A** - Begeleiden op de leerwerkplek;
- 1 x **module B** - Coachen op competenties;
- 1 x **module C** - De opleider als beoordelaar;
- 1 x **module D** - Organiseren, samenwerken en professionaliteit.

Een opleider mag zichzelf gecertificeerd kaderarts Opleiden noemen, wanneer hij of zij voor al deze modules een voldoende beoordeling heeft behaald, en zich heeft ingeschreven in het Verenso-register Kaderarts Opleiden. In 2020 zijn geen KOO-certificaten uitgereikt, omdat deelnemers die dit jaar module D hebben gevolgd, pas in het voorjaar van 2021 hun KOO-traject zullen afronden.

Leven lang leren (3L)

Na het behalen van het KOO-certificaat volgt de opleider het LevenLangLeren-traject. Hiervoor organiseert SOON de *3L-bijeenkomsten*. In 2020 zijn wegens COVID-19 geen bijeenkomsten georganiseerd.

Trainingen (opleiders van) opleidingsgroepen

Het SOON-scholingsprogramma voor opleidingsgroepen bestaat onder andere uit een eerste incompany-basistraining *Begeleiden op de leerwerkplek*. Ook wordt er door middel van rollenspel met trainingsacteurs geoefend met het geven van feedback, en het voeren van korte 'consultatiegesprekjes' waarbij de aios met een hulpvraag bij de (co)opleider komt.

Deze eerste training is in 2020 verzorgd bij opleidingsgroepen van:

- Pieter van Foreest-Delft (op locatie)
- Archipel-Eindhoven (op locatie)
- Cicero-Brunssum (online)

Een jaar later volgt een tweede incompany-training met het thema *Aansluiten op de leerstijl/leervoorkeur van de aios*.

Voor nieuwe leden van opleidingsgroepen die de incompanytraining(en) hebben gemist, kan een landelijke basistraining worden georganiseerd. Het initiatief voor de aanvraag van bovengenoemde SOONscholingen ligt bij de (hoofd)opleider. In geval van recent verkregen opleidingserkenning: na afstemming met het hoofd van het opleidingsinstituut.

Ter ondersteuning van opleiders om zich tot leiders van opleidingsgroepen te ontwikkelen, organiseerde SOON op 13 november 2020 een landelijke dag, waarbij leiderschapsscholing, intervisie en uitwisseling centraal stonden. Dit is een jaarlijks terugkerende bijeenkomst

2 Resultaten programma's en projecten 2020

2.7 Programma PR & marketing

SOON voert al jaren campagne voor de werving van basisartsen voor de opleiding tot specialist ouderengeneeskunde. In september 2017 is de campagne *Ouderengeneeskunde.NU* gestart. De campagne was onderdeel van het project *PRoud* en wordt sinds dit jaar voortgezet in het programma PR & marketing. Reden voor deze campagne is het tekort aan specialisten ouderengeneeskunde om aan het groeiend aantal kwetsbare ouderen met complexe problematiek de juiste zorg en behandeling te kunnen bieden. Het einddoel is alle **186** opleidingsplaatsen gevuld te krijgen. Door de pandemie gingen veel carrièrebeurzen en congressen niet door en verviel deze manier om onze doelgroep te bereiken. Andere mogelijkheden zijn wel volop benut.

Een opsomming van de vele activiteiten door SOON en haar partners:

1. De communicatiemiddelen van het merk *Ouderengeneeskunde.NU* worden actief en continu ingezet en uitgebreid:
 - uitbreiding van de informatie op de campagnewebsite www.ouderengeneeskunde.nu;
 - meer en frequentere inzet van sociale media. Op LinkedIn 559 nieuwe volgers met een totaal van 958, Twitter 640, Facebook 270 en Youtube 23;
 - organisatie van fysieke (20 deelnemers) en online (25 deelnemers) informatiebijeenkomsten;
 - ontwikkeling nieuwe flyer;
 - podcast *KoffieCo* met specialist ouderengeneeskunde;
 - artikel in LAD-magazine;
 - opname TV-programma *Helden van Nu*, uitzending in februari 2021;
 - meeloopdagen: ondanks COVID-19 is het gelukt om voor 35 geïnteresseerden een meeloopdag te organiseren;
 - twee nieuwsbrieven voor potentiële aios met informatie over het vak, meeloopdagen en informatiebijeenkomst;
 - een enthousiast ambassadeursnetwerk;
 - samenwerking met belangrijke partners in het veld.

2. In 2020 zijn de ambassadeurs minder actief geweest op beurzen en andere events om het specialisme te vertegenwoordigen. Door COVID-19 waren er weinig evenementen. Zij maakten wel bijzondere dingen mee in het verpleeghuis, waar zij blogs over schreven die wij op www.ouderengeneeskunde.nu en via de social media hebben gedeeld. Daarnaast hebben ambassadeurs deelgenomen als speeddate-hosts tijdens de online informatiebijeenkomst.

3. SOON werkt samen met Actiz, SBOH en Verenso aan het gezamenlijk belang om de instroom in de opleiding te vergroten. Hiervoor is een actieplan opgesteld. Hierin zijn o.a. afspraken vastgelegd om nieuwsberichten van elkaar te delen, beleidsonderwerpen met elkaar te bespreken, geluiden uit het veld onder te brengen bij de juiste partner en waar mogelijk elkaar te versterken in uitvoering. Samen met Actiz en Verenso worden de actuele en toekomstige activiteiten besproken en wordt er gekeken waar we elkaar kunnen ondersteunen. Belangrijk gezamenlijk actiepoint is het realiseren van een vast coschap ouderengeneeskunde in de initiële basisopleiding geneeskunde.

2 Resultaten programma's en projecten 2020

2.8 Project iPMO2 (landelijk cursorisch onderwijs, landelijk-lokaal onderwijs, STARTclass, evaluatie curriculum)

Landelijk cursorisch onderwijs

In de verdiepfingsfase van de opleiding krijgen de aios modulair cursorisch onderwijs met lokale en landelijke dagen. De lokale dagen vinden plaats op het eigen opleidingsinstituut. SOON organiseert de landelijke onderwijsdagen bij Schola Medica in Utrecht. Vanaf medio maart werd het onmogelijk om onderwijs op locatie te geven in verband met COVID-19. SOON heeft alles op alles gezet om zo snel mogelijk vervangend online-onderwijs te organiseren. Van de geplande 25 landelijke onderwijsdagen zijn 21 dagen uitgevoerd. Acht van deze dagen konden bij Schola Medica plaatsvinden. Voor de overige 13 dagen zijn digitale programma's ontwikkeld en uitgevoerd. De geannuleerde dagen in het voorjaar, konden aios alsnog in het najaar volgen. Ondanks de coronapandemie is SOON erin geslaagd, samen met de modulecommissies en gastsprekers kwalitatief goed (online-)onderwijs te bieden, dat zeer positief gewaardeerd werd door de 1086 deelnemende aios.

Samenhang landelijk en lokaal cursorisch onderwijs

Ook in 2020 hebben de landelijke curriculumcommissie en de vijf landelijke modulecommissies enthousiast samengewerkt aan de kwaliteit, samenhang en uitvoering van het aios curriculum. In de curriculumcommissie participeren namens de opleidingsinstituten de onderwijscoördinatoren, enkele opleiders en enkele

aios. De curriculumcommissie is in 2020 uitgebreid met vertegenwoordigers van de twee nieuwe opleidingsinstituten.

De curriculumcommissie heeft in 2020 de kwaliteit van het landelijk cursorisch onderwijs en de STARTclass gemonitord en de verplichte kennisbronnenlijst van de opleiding geactualiseerd. De modulecommissies hebben de programma's van de landelijke moduledagen ontwikkeld en hierbij de samenhang met het lokale moduleonderwijs in het oog gehouden. Via halfjaarlijkse rapportages hielden zij de curriculumcommissie op de hoogte van de resultaten.

De landelijke curriculumcommissie en modulecommissies zijn vanuit SOON beleidsmatig ondersteund door de curriculumcoördinator en door de programmacoördinator en programmamedewerker die de ontwikkeling en uitvoering van de landelijke dagen begeleiden.

STARTclass ouderengeneeskunde

De landelijke curriculumcommissie monitort ook de kwaliteit van de STARTclass en de samenhang met het overige cursorisch onderwijs. Ook de STARTclass kreeg weer een zeer positieve waardering van de aios. In 2020 is na feedback van de curriculumcommissie de reader aangepast door Schola Medica, als uitvoerder van de STARTclass. Verder heeft de curriculumcommissie het SOON-bestuur geadviseerd Schola Medica te verzoeken aan aios de mogelijkheid te bieden de fout beantwoorde vragen van de pretoets in te kunnen zien. Daarmee

krijgen aios hun kennislacunes beter in beeld, waardoor zij hun ontwikkeldoelen voor de STARTclass ook beter kunnen formuleren. In 2020 is een onderwijskundige bij SOON gestart die werkt aan de kwaliteitsverbetering van de vragen van de pretoets voor de STARTclass ouderengeneeskunde.

Evaluatie curriculum

Eind 2019 is een totaalevaluatie van het nieuwe curriculum uitgevoerd onder de eerste afgestudeerde aios die dit curriculum hebben gevolgd, hun opleiders en docenten. Tijdens de Interstavendag, begin 2020, heeft de curriculumcommissie de resultaten gedeeld en met de deelnemers ideeën besproken voor verdere ontwikkeling van het curriculum.

Omdat het evaluatieonderzoek heeft plaatsgevonden onder een nog kleine groep aios, heeft de landelijke curriculumcommissie het SOON-bestuur geadviseerd de aandachtspunten uit de evaluatie nader te onderzoeken via de instituutsevaluaties. Het SOON-bestuur heeft dit advies overgenomen. De curriculumcommissie heeft haar gezamenlijke evaluatie-items hierop aangepast en de opleidingsinstituten zullen deze evaluatie-items in 2021 gaan gebruiken. De verwachting is dat informatie uit de evaluaties kan bijdragen aan de aanscherping van het curriculum. Dit alles met het oog op de toekomstige herziening van het Landelijke Opleidingsplan in 2022.

Project *IPMO2* wordt per 2021 als programma voortgezet.

2 Resultaten programma's en projecten 2020

2.9 Project applicatie Leerwerkplannen

SOON heeft in 2020 een webapplicatie voor digitale leerwerkplannen laten ontwikkelen. Tot dan toe werden de leerwerkplannen in Word-formulieren ingevuld en ter vaststelling handmatig naar de opleidingsinstellingen gemaïld. Om de opleidingsinstellingen en -instututen te faciliteren in dit proces, heeft SOON besloten over te stappen op een eigentijds systeem.

De leerwerkplannen kunnen nu binnen een beveiligde omgeving op de SOON-website op een gebruikersvriendelijke manier worden ingevuld en ingediend:

- Leerwerkplan Somatiek, Psychogeriatric, Geriatriche
- Revalidatiezorg, Stage Ambulant, inclusief Consultatie eerste lijn
- Leerwerkplan Stage Ambulant
- Leerwerkplan Ziekenhuisstage
- Leerwerkplan Keuzestage

2.10 Project kwaliteitsbeleid, kwaliteitscyclus bij (stage)opleiders en (stage)opleidingsinstellingen

In de nieuwe erkenningssystematiek die is vastgelegd in het Kaderbesluit CGS, is als centrale eis opgenomen dat opleidingsinstellingen en stage-/opleidingsinstellingen een interne kwaliteitscyclus hebben om de kwaliteit van de opleiding te monitoren en voortdurend te verbeteren.

- Het SOON-Kwaliteitssysteem Metis is het uitgangspunt voor de interne kwaliteitscyclus van de opleidingsinstututen.
- Het kwaliteitskader van de RGS voor de praktijkopleiding specialist ouderengeneeskunde is voor de opleidingsinstututen het uitgangspunt bij de uitvoering van de kwaliteitscyclus bij (stage)opleiders en (stage)opleidingsinstellingen.

In 2020 is het landelijke SOON-kwaliteitsbeleid vastgesteld. Daarvoor zijn door SOON de volgende formulieren voor de opleidingsinstututen ontwikkeld:

- Verslag visitatie opleidingsinstelling
- Verslag visitatie opleider
- Verslag telefonische evaluatie opleidingsinstelling
- Verslag telefonische evaluatie opleider
- Verslag evaluatiebezoek opleidingsinstelling
- Evaluatie opleider en opleidingsinstelling door aios

Voorbeelden van deze formulieren zijn voor derden in te zien via de SOON-website.

3 Samenwerkingspartners

Samenwerken met andere organisaties is voor SOON essentieel. Alleen samen met anderen kunnen we onze doelen en ambities realiseren. In die samenwerking gaat het vooral om afstemming, leren en versterken van elkaar.

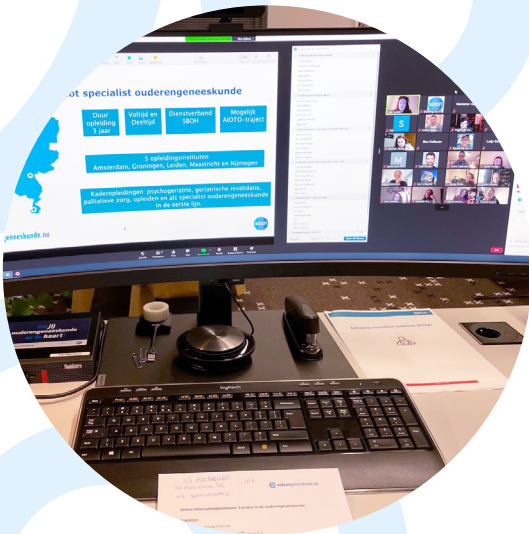
In 2020 hebben wij samengewerkt met:

- Actiz
- CGS
- Huisartsopleiding Nederland
- IOSO
- KNMG
- NFU
- NVAVG
- RGS
- SBOH
- Schola Medica
- Sogeon
- Vason
- Verenso
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

SOON vindt het belangrijk om op allerlei manieren bij te dragen aan de goede opleiding tot Specialist Ouderengeneeskunde. Daarom is SOON, middels de voorzitter en/of andere bestuursleden van SOON vertegenwoordigd in:

- bestuur Stichting Schola Medica;
- de Kamer Specialisten Ouderengeneeskunde van het
- Capaciteitsorgaan;
- de vergaderingen van het CGS van de KNMG.

4 Organisatie SOON

SOON is een groeiende, daadkrachtige en efficiënte organisatie. Het vaste team van SOON bestaat uit elf parttime medewerkers en zes bestuursleden. Samen met docenten, aios, opleiders en medewerkers van de vijf instituten zorgen deze medewerkers voor een goede uitvoering van de programma's en projecten.

Samenwerking SBOH

Door samenwerking met de SBOH kan SOON blijven focussen op het verbeteren van de kwaliteit van de opleiding tot specialist ouderengeneeskunde. De SBOH ondersteunt SOON op het terrein van HR, financiën en facilitaire zaken.

Ziekteverzuim 2020

SOON had in 2020 een ziekteverzuim van 2,0%. Dit is lager dan het landelijk gemiddelde ziekteverzuimpercentage dat tussen de 4,5% en 5% ligt.

Bestuur en directie SOON

In 2020 bestond het bestuur van SOON uit:

- Raymond van de Walle, voorzitter;
- Martin Smalbrugge (GERION, Amsterdam UMC), vicevoorzitter;
- Victor Chel (SOOL, LUMC), penningmeester;
- Anne van den Brink (VOSON, Radboudumc), secretaris;
- Mariëlle van der Velden-Daamen (Maastricht Ouderengeneeskunde), bestuurslid;
- Coby Tibben (Ouderengeneeskunde Groningen, UMCG), bestuurslid;
- Sophie Querido, directeur SOON.

Tabel 3
Verzuimpercentage bij SOON 2020

	Verzuimpercentage	Aantal meldingen
Mannen	0,0%	0
Vrouwen	2,0%	6
Totaal	2,0%	6

5 Financiële resultaten

Onderdeel	Begroting	Realisatie	Verschil
Bijdrage SBOH	478.849	428.591	-50.258
Bijdrage Verpleeghuizen	325.008	325.008	-
Doorbelaste kosten Kennistoetsen	88.618	70.243	-18.375
Totaal baten	892.475	823.842	-68.633
Personeelskosten	458.748	487.320	28.572
Huisvestingskosten	67.828	67.734	-94
Bureaunkosten	5.350	2.476	-2.874
Organisatiekosten	14.500	12.613	-1.887
Bestuurskosten	3.000	587	-2.413
Programmakosten	332.183	206.700	-125.483
Projectkosten	40.500	47.104	6.604
Totaal lasten	922.109	824.534	-97.575
Resultaat boekjaar	€ -29.634	€ -692	€ 28.942

Het jaar is met een (klein) negatief resultaat van € 692,- afgesloten.

De inkomsten van SOON bestaan uit een vaste jaarlijkse bijdrage van Stichting SBOH. Ook ontvangt SOON een vaste jaarlijkse bijdrage van de verpleeghuizen waar aios worden opgeleid voor het programma Opleiden Opleiders. SOON ontvangt van de vijf opleidingsinstituten een vaste bijdrage per aios voor deelname aan de centrale landelijke kennistoets. De totale bijdrage was € 70.243,-

Door de gevolgen van de coronapandemie heeft een aantal activiteiten niet of alleen online kunnen plaatsvinden. Hierdoor is een aantal kosten lager dan begroot. Het verwachte begrotingstekort is in realisatie daardoor zeer klein.

Het resultaat ad € 692,- zal worden onttrokken aan de algemene reserve van SOON.

6 Vooruitblik 2021

In 2021 stelt SOON de volgende ambities centraal:

- **Ambitie 1:**

Voldoende specialisten ouderengeneeskunde opleiden die de best mogelijk medische zorg verlenen aan kwetsbare ouderen en chronisch zieken.

- **Ambitie 2:**

De opleiding tot specialist ouderengeneeskunde leidt op tot vakbekwame toekomstbestendige specialisten ouderengeneeskunde.

SAMENWERKENDE OPLEIDINGEN TOT
SPECIALIST OUDERENGENEESKUNDE NEDERLAND

colofon

© SOON april 2021

Stichting SOON [Orteliuslaan 750](#) • 3528 BB Utrecht

Contact 030 227 1950 • secretariaat@soon.nl

Eindredactie & opmaak: SOON

Foto's: SOON, Adobe Stock, iStock, Shutterstock

www.soon.nl

www.ouderengeneeskunde.nu

